

Szovátai Hírmondó

Önkormányzati tájékoztató

XVI. évf. 164. szám 2017. december

*Itt az új év,
új jót hozzon,
régi jóktól
meg ne fosszon,
de ha az új jót
nem is hozhat,
vigye el a
régi rosszat!*

Őri István:

Újévre

*naptár fordul
fagy csikordul
eresz alatt
csepp lecsordul
itt az idő - hol az idő
tavaszváró új esztendő!*

Aknay János: Angyal ikon

Kettő között

Mindannyian rendre tapasztaljuk, hogy valójában mily gyorsan telik az idő. Ahányszor csak a múltba tekintünk, megrökönyödve állunk, hiszen ésszel felfoghatatlan, miként iramlottak tova néhány pillanat alatt valaha lassan vánszorogó nehéz évek. Miért látjuk így, pedig nem feledehtük, hogy mennyi sóvárgás, mennyi törekvés, munka, küzdelem volt azokban?

Bizony, valójában az évek, évtizedek számától függetlenül a kutató szem előtt csak egy villanásnak tűnik egész eddigi életünk.

Hogyan lehetséges ez?

A visszanéző tudja, hogy ennyi az általa megélt idő, és az is felsejlik benne, hogy az előtte álló sem lehet több. Tudja, hogy két villanás között a mostban él, és azt a pillanatnál kevesebbet próbálja hosszúra, végtelenül hosszúra, valójában a mérhetetlenig kifeszíteni. Ennél alább nem adhatja. Csak ezzel nyer értelmet az a két pillanat.

Lám, öjből egy esztendő végéhez közeledünk. Valami befejeződik, és valami elkezdődik ismét.

Mi pedig ott állunk majd a kettő között. Kezünkben majd pezsgős vagy boros poharat tartunk, koccintunk szeretteinkkel, jókívánságokat fogalmazunk meg, az új jóról meg a régi rosszról rigmust mondunk, de igazán merünk-e vissza- és előre nézni, hogy a kettő határvonalán az örökkévalóságot megélhessük?

Molnos Ferenc

A karácsony várva várt ünnep. Tiszta-ság, csend, nyugalom, béke és szeretet. A karácsony együttlét, család. Úgy érezzük, hogy sosem az egyénről, mindig csak a közösségről szólhat, s ezért várjuk oly türelmetlenül. Talán azt a közösség-élményt szomjazzuk és vágyjuk vissza benne mindannyian, amely egykor meg volt bennünk és felcseperedvén, amelyet valamikor, valahol elvesztettünk.

Bármennyire is próbáljuk összehozni mindazt, amiről azt mondjuk, hogy együtt adják a „karácsony hangulatát”, örömiünk mégsem lehet teljes, ha nem magunkban kezdtük az ünnepre való felkészülést, nem ott rakunk először rendet, hogy aztán másokra is figyelhessünk.

A karácsonyt a szíviinkben kell keresnünk, csakis ott találhatjuk meg, onnan sugárzik szét embertársaink felé.

Mit kívánhatnék mást, többet Önöknek most, minthogy találják meg a karácsonyt a szíviinkben, éljék át a maga teljességében, és így várják az új esztendőt! Szilveszteri számvetések és fogadalmak csak ezáltal nyerhetnek igazán értelmet. Csak a karácsonnyal a szíviinkben nem hat üres szólamnak a sokszor hallott újévi köszöntő.

Az Önkormányzat nevében kívánok Szováta minden lakójának áldott karácsonyt és békés, boldog új esztendőt!

Fülöp László Zsolt polgármester

A Polgármesteri Hivatal
elérhetőségei:

Cím: 545500 Szováta,

Főút, 155 szám

Tel: 0265 – 570218

Fax: 0265 – 570524

E-mail:

secretariat@primaria.szovata.ro

Fülöp László Zsolt
polgármester
fogadóórái:

– Kedd 11,00 órától;

Városházi anyakönyvi adatok

Bejelentett újszülöttek: Sikó Zoltán Milán (szülei: Sikó Zoltán András és Sikó Emőke); Tóth Nándor (szülei: Tóth Károly és Jakab Demeter Emília Julianna);

Isten éltesse őket!

Elhunytak: Bocskai János (sz. 1938) – Sómező utca 26 szám; Duka Julianna (sz. 1940) – Vadász utca 32 szám; László Zoltán (sz. 1958) – Fő út 119 szám;

Nyugodjanak békében!

Önkormányzati határozatok

129. sz. Határozat – a Szováta Sportklub Egyesület támogatásának jóváhagyásáról;

130. sz. Határozat – a vadállatok által előidézett szükséghelyzetek kezelése, és azok esetén az illetékes hatóságok által foganatosított intézkedések és eljárások szabályzatának jóváhagyásáról;

131. sz. Határozat – a „Maros Megyei Szovátán megvalósítandó Kisdédóvó és Napköziotthonos óvoda” megnevezésű beruházás gazdasági-technikai mutatói frissítésének elfogadásáról;

132. sz. Határozat – a „Maros Megyei Szovátán megvalósítandó Kisdédóvó és Napköziotthonos óvoda” megnevezésű beruházás központi finanszírozási forrásokból nem fedezett költségeknek a helyi költségve-

tésből való finanszírozásáról;

133. sz. Határozat – Szováta város 2017. évi költségvetésének módosításáról;

134. sz. Határozat – a Szováta város területén lévő játszóterek használati szabályzatának elfogadásáról;

135. sz. Határozat – a 2018. évi helyi adók és illetékek elfogadásáról;

136. sz. Határozat – A Domokos Kázmér Technikai Líceum illetve a Sófalvi Illyés Lajos Általános Iskola ingázó pedagógusai utazási költségeinek megtérítéséről;

137. sz. Határozat – a Polgármesteri Hivatal köztisztviselői karában lévő állások betöltéséről;

138. sz. Határozat – a Szováta-Nyárad kórház szervezési struktúrájának módosításáról;

139. sz. Határozat – az ANL lakásokra jogosult igénylők prioritási listájának elfogadásáról;

Nagyon sok olvasónk érdeklődéssel követi az ebben a rovatban megjelenő adatokat. Szívesen olvassa újonnan született kis családtagja, rokona nevét, kíváncsi arra, hogy ismerősei közül kik léptek házasságra. Az idősebbek inkább az elhunytak névsorán futnak át, lám, kik mentek el örökre közülünk. De a neveken túl az ezekből a havi rövid összeállításokból kikerekedő számok is nagyon fontosak mindazon emberek illetve intézmények számára – önkormányzat, iskola – akik illetve amelyek kénytelenek kalkulálni velük. A lakosság számának illetve átlagéletkorának alakulása számos dolog megtervezésében bír igen nagy fontossággal. Csak egyet említek: milyen lesz a holnap iskolája, hány osztálytermet töltenek be a gyerekek, tanításukhoz hány pedagógusra lesz szükség.

Persze, az alapos elmélyülés, az adatok kielemezése és a következtetések levonása a társadalomkutató feladata. Ám ezek a számok bárki által értelmezhetően mutatják a pillanatnyi viszonyulást a hagyományos családalapítás, a gyermekvállalás terén, hogy többen mennek-e el örökre, mint ahányan születnek. A trendek ugyan több éves/évtizedes adatok összevetéséből rajzolódhatnak tökéletesen ki, de egyetlen év adatai is képet adnak arról, hogy tulajdonképpen mekkora vitalitása van ennek a közösségnek.

Noha a turizmusról, a településfejlesztésről vagy a város kulturális életéről készült beszámolók azt mutatják, hogy itt pezseg az élet, a születési és elhalálozási adatok aránya ennél sokkal szomorúbb képet mutat.

A 2016-os év decemberének közepétől 2017 novemberének végéig számoltam össze a korábbi lapszámokból a bejelentett újszülötteket. Hatvanötig jutottam. A házasságkötések száma ebben az évben a nyilvántartó 45. sorszámáig jutott. A városi ravatalozó nyilvántartója 115 elhunytól ad hírt, de ehhez további kilenc illyésmezői hozzáadódik, akiket otthonukban ravataloztak fel.

Mindebből kiviláglik, hogy csaknem kétszer annyi szováta halt meg ebben az évben, mint amennyi született.

Adresa Primăriei
Orașului Sovata:
Sovata, Str. Principală
Nr. 155.

Tel: 0265 570 218

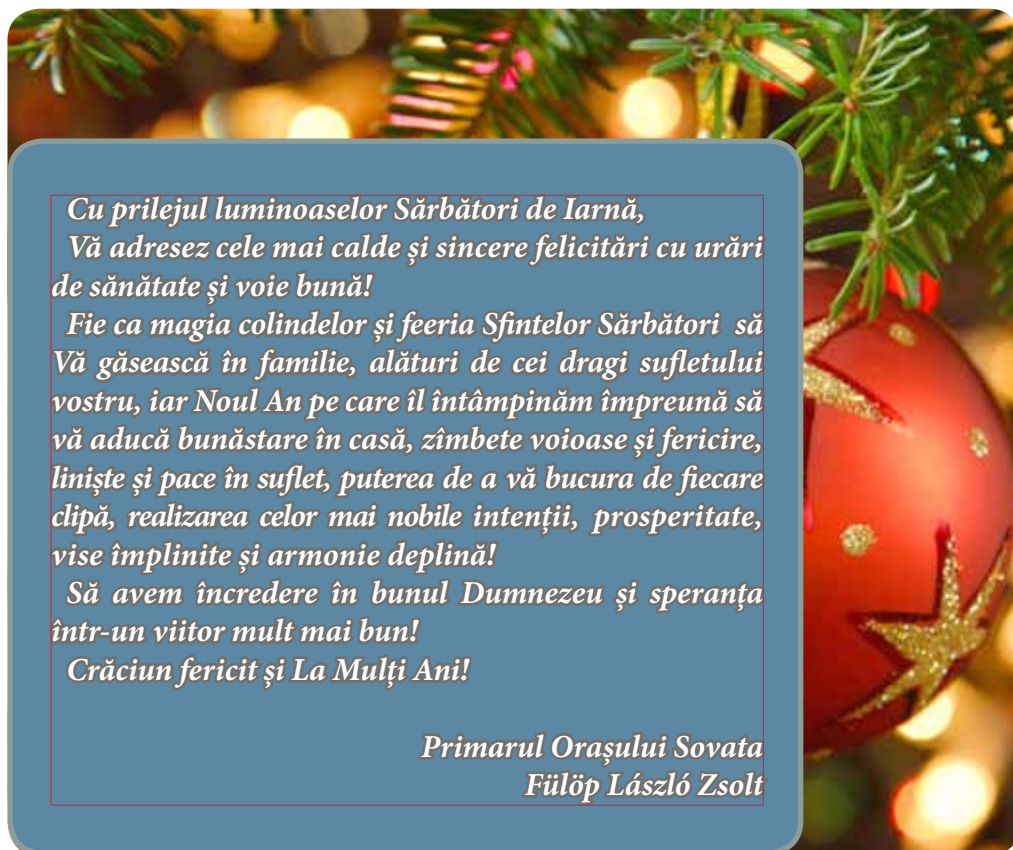
Fax: 0265 570 524

E-mail:

secretariat@primaria.sovata.ro

Program audiențe
Primar: Fülöp László Zsolt

Mărti – de la ora 11,00;

*Cu prilejul luminoaselor Sărbători de Iarnă,
Vă adresez cele mai calde și sincere felicitări cu urări
de sănătate și voie bună!*

*Fie ca magia colindelor și feeria Sfințelor Sărbători să
Vă găsească în familie, alături de cei dragi sufletului
vostru, iar Noul An pe care îl întâmpinăm împreună să
vă aducă bunăstare în casă, zâmbete voioase și fericire,
liniște și pace în suflet, puterea de a vă bucura de fiecare
clipă, realizarea celor mai nobile intenții, prosperitate,
vise împlinite și armonie deplină!*

*Să avem încredere în bunul Dumnezeu și speranța
într-un viitor mult mai bun!*

Crăciun fericit și La Mulți Ani!

*Primarul Orașului Sovata
Fülöp László Zsolt*

Hotărârile Consiliului Local

Hotărârea nr. 129 – cu privire la aprobarea susținerii financiare a Asociației Club Sportiv Sovata în anul 2017;

Hotărârea nr. 130 – cu privire la aprobarea Procedurii privind modul de acțiune a instituțiilor responsabile în gestionarea intervențiilor situațiilor de urgență generate de animale sălbatice;

Hotărârea nr. 131 – cu privire la aprobarea indicatorilor tehnico-economici, actualizat, la obiectivul de investiții „Grădinița și creșa cu program prelungit Oraș Sovata, Jud. Mureș”;

Hotărârea nr. 132 – cu privire la aprobarea finan-

țării din bugetul local a categoriilor de cheltuieli care nu se finanțează de la bugetul de stat prin Programul Național de Dezvoltare Locală, a obiectivului de investiții ”Grădinița și creșa cu program prelungit Oraș Sovata, Jud. Mureș;

Hotărârea nr. 133 – cu privire la rectificarea Bugetului Orașului Sovata pe anul 2017;

Hotărârea nr. 134 – cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și utilizare a spațiilor publice de joacă pentru copii pe raza orașului Sovata;

Hotărârea nr. 135 – cu privire la stabilirea impozitelor și taxelor locale, pe anul 2018;

Hotărârea nr. 136 – cu privire la aprobarea decontării

cheluielilor de deplasare a cadrelor didactice din cadrul Liceului Tehnologic „Domokos Kázmér” și Școala „S.I Ilyés Lajos” Sovata;

Hotărârea nr. 137 – cu privire la aprobarea Planului de ocupare a funcțiilor publice din cadrul aparatului de specialitate al Primarului orașului Sovata pentru anul 2018;

Hotărârea nr. 138 – cu privire la aprobarea modificării structurii organizatorice a Spitalului Sovata-Niraj;

Hotărârea nr. 139 – cu privire la aprobarea Listei de repartizare pentru locuințele ANL, în orașul Sovata;

Un An Nou mai fericit,
Cu de toate garnisit,
Sănătate și iubire
Și cu multă fericire!
Tată bun, mamă iubită,
Azi e ziua potrivită,
Să vă spun ce vă doresc
Să v-arăt cât vă iubesc.
Vă doresc întâi de toate,
Un An Nou cu sănătate,
Voie bună, trai ușor,
Bucurie și mult spor!

La mulți ani cu veselie,
Sănătate pe vecie,
Casă plină de bucate,
Dragoste pe săturate,
Bani „la greu”, noroc cu carul,
Ce doriți și sus paharul!

La mulți ani cu sănătate,
Anul să îți dea de toate,
Poate un strop de fericire,
Poate unul de iubire,
Poate unul de noroc,
Poate toate la un loc!

Karácsonyi üzenet

„Ne féljete! Íme, jó hírt hozok nektek, amely nagy öröm lesz az egész népnek.

Ma megszületett a Megváltótok, az Úr Krisztus, Dávid városában.

Ez lesz nektek a jel: kisdedet találtok pólýába takarva és jászolba fektetve!”

Szeretett Ünneplő Testvéreim!

A fentebb idézett ünnepélyes szavakkal adta tudtára az angyal, a betlehemi pusztaban nyájukat őrző pásztoroknak, de egyben az egész világnak is, az öröndetes hírt: a Megváltó világra jöttét.

Valóban öröndetes hír. Öröndetes mert:

Több ezer év, vágyakozó várakozása teljesedett be.

Eljött a várva várt Megváltó.

Az Atya ígérete, az Atya Igéje testet öltött.

Isten emberré lett, hogy részt vállaljon emberi életünköl. Teljes mértékben hasonló lett hozzánk, emberekhez, hiszen:

Arca van: hogy ránk mosolyogjon.

Szeme van: hogy észrevegyen, meglássa ínségünket.

Füle van: hogy meghalja az emberi nyomor hangját.

Nyelve van: hogy megszólítson, hogy szóljon hozzánk.

Szíve van: hogy szerethessen, hogy szeressen minket, embereket.

Szent János apostol azt írja: „Az Isten szeretet!” A szeretet, aki folyton adni akar. A Betlehemben született Jézus Krisztus, az Atya, a Szeretet Istenének az ajándéka. Benne hajolt le hozzánk, jött egészen közel hozzánk, maga az Isten. Igen, nagy ajándékot kapott benne és általa a világ.

Már elibénk élt földi élete, olyan patinás emberi példa, amely azt bizonyítja, hogy Jézus Krisztusnál nagyobb jellem és egyéniség nem járt ezen a földön. Erre a példára igencsak szükségünk van.

1. Szent János evangéliumának 5. fejezetében leírja, hogy földi élete során egy alkalommal a Betezda fürdönél járt. Ott talált egy 38 éve beteg embert. Megkérdezte: Akarsz-e meggyógyulni? „Uram, nincs emberem, aki levinne a fürdőbe.” Jézus erre így szólt: Kelj föl, fogd ágyadat és járj. Az ember meggyógyult. Az emberré lett Üdvözítő, nemcsak ennek a bénának lett embere. Sánták, bénák, vakok leprások, süketek gyógyultak meg áldó keze érintésétől. Ő mindenkinek embere és mindene lett!

2. Ugyancsak János apostol, evangéliumának 3. fejezetében írja le, hogy egy előkelő tanácsos, Nikodémus éjszaka kereste fel Jézust. Nikodémus és minden kereső, gondokkal küzdő számára, Jézus Krisztus az a valaki lett, akit bármikor és bármivel fel lehet keresni. Nála nincs alkalmatlan idő, alkalmatlankodó ember. De még csak megoldhatatlan probléma sincs, mert Ő a beteg lelkek isteni orvosa. És mennyi be-

Benczúr Gyula: Napkeleti bölcsek

teg lélek rossz ajtón kopogtat, nem ismerve Őt!

3. Szent Lukács evangéliumának a 7. Fejezetében, Jézus Naim városának kapujában temetési menettel találkozik. János evangéliumának a 11. fejezetében pedig Betániában találjuk, ugyancsak gyászolók között.

„Ne sírj, mondja a fiát gyógyoló özvegynek.”

„Testvéred föl fog támadni, vigasztalja Mártát, Lázár nővérét.”

De mindkét beszámoló megörzött valami nagyon fontosat: Az özvegy láttán „megesett a szíve”. Lázár sírjánál „lelke mélyéig megrendült” és „könnyekre fakadt”. Isteni Üdvözítőnk, nem tudott rész-

vét nélkül elmenni semmiféle emberi ínség mellett. Az Evangéliumból azt is megtudjuk, hogy:

4. Küldetésével kapcsolatban nem hajlandó semmiféle kompromisszumra.

- Megkísértésekor: visszautasítja a kísértőt.

- Szenvedésével kapcsolatban, amikor Pétert apostol óvva inti, hogy ez nem történhet meg vele, akkor Pétert Sátánnak nevezi.

- Olajfák hegyén ugyan vért verítékezve, de elfogadja a szenvedés kelyhét. Elfogadja, mert Ő valójában ezért az óráért jött.

5. Könyörületes a bűnösökkel. A kortársak botránkoznak is rajta.

- Simon farizeus házában a prostituált megmoshatja a lábát.

- Jákob kútjánál a vizet vívő asszonnyal áll szóba.

- Nem dob követ a házasságtörésen ért asszonyra.

- Betér étkezni a vámos Máté és Zakeus házába, de vele érkezett mindkét házba az üdvösség is. Mátéból apostol, Zakeusból pedig a javait megosztani tudó jótékonykodó lett.

6. Szereti a templomot és a zsinagógát. Tudja, hogy az Atya háza, az imádság háza. Tevékenyen van jelen, olvasásra jelentkezik.

7. Szereti a természetet. Példabeszédei tele vannak ilyen képekkel. Sokat bolyong a pusztaban, a hegyekben.

8. Szereti a gyerekeket: magához öleli, megáldja, tanítja őket.

Példaképpül állítja minden idők embere elé. „Ha nem lesztek olyanok, mint a gyermekek, nem mentek be az Isten országába.

9. Már 12 évesen azt mondja a templomban az Őt megtaláló aggodó szülőknek:

„Nem tudjátok, hogy Atyám dolgaiban kell lennem?” ez pedig igen magas fokú öntudatról beszél.

És annyira az „*Atya dolgaiban járt*”, hogy: mindent megbeszélt vele, nemegyszer elvonult a hegyekbe, pusztába, hogy vele legyen. Eledele sem volt más, mint az Atya akaratának maradtalan teljesítése.

10. Átélté mindazt, amit ember átélhet. Volt kitaszított, menekült, üldözött, elárult, megtagadott, cserbenhagyott, félrevezetett, leköpdösött, arcul vert, kigúnyolt. Voltak rajongói és ellenségei. Életet hozott és kioltották az életét! De Ő gyilkosainak is kész volt megbocsátani. Úgy halt meg, hogy a százados, a kivégzőosztag parancsnoka hitre jutva így kiált fel: *Ez az ember valóban Isten fia volt!*

11. Azon a bizonyos Nagypénteken pedig értünk adta az életét. Valójában ezért lépett a földre a betlehemi éjszakában. Meghalni jött, hogy nekünk örök életünk legyen. Megváltani jött, hiszen Ő volt a Megváltó.

Milyen érdekes! Városon kívül barlangban született, városon kívül halt meg a Golgotán. Életében nem volt hová lehajtania a fejét, és mégis Ő ajándék az egész emberiségnek.

Ha valaki megpróbálná kiradírozni az emberiség történetéből mindazt, amit Jézus Krisztus és nyomában a kereszténység hozott, hát nagyon sanyarú, szegény világ, izetlen világot kapnánk.

Pedig Ő csak a megváltásunkra jött! És lám – lám, mennyi más kincssel érkezett szegény világunkba.

Ma azt várja tőlünk, menjünk el jászolóhoz. Vigyük oda szívünk és életünk minden terhét.

Egész életünket. Terveinket, álmainkat, családjainkat, sebeinket, bukásainkat, kudarcainkat.

Köszönjük meg, hogy ajándékba jött, hogy értünk lett emberre, hogy értünk adta önmagát, hogy annyi drága ajándékkal érkezett, hogy ennyire fontosak voltunk az Ő számára.

Kedves Testvérek!

Izajás próféta azt írja a karácsony esti első olvasmányban: hogy a született gyermeknek, e nekünk adott fiúnak, a vállára kerül az uralom és: „*Messzire kiterjed majd uralma.*”

Talán azt kérdezik sokan: Hol van az a messze? Ünneplő Testvérek! A próféta által emlegetett messzeség: az én, az ön, a mi szívünk. Ez az a messzeség, ahová Jézus Krisztus ki akarja terjeszteni szelíd uralmát.

Az adventi elmélkedésekben ezt a szívet készítettük. Próbáltuk befogadóvá tenni.

Ha ki tudom nyitni szívem ajtaját, ha beengedem oda Őt, ha kezébe tudom-merem tenni az életemet, csoda történik. Kiderül: nemcsak ajándékot kaptam, hanem megajándékozottként magam is ajándékká válok.

Nagyon fontos ezt felismerni, mert a Világon csak azok tudnak segíteni, senki más(!), akik befogadják Isten ajándékát és így önmaguk is ajándékká válnak. Fogadjuk be! Engedjük, hogy rendezkedjék be szívünkben. Hogy keresztény életünk jó illatot árasztó példájával, ajándékozzuk meg ezt az Isten nélkül berendezkedő világot.

Oláh Dénes

Jöjjön el a te országod (*Adveniat regnum tuum*)

Karácsony a költészet és a valóság ünnepe. Költészet az angyalok mennyei kórusának megjelenése és éneke, „Dicsőség a magasságban Istennek és a földön békesség, és az emberek között jóakarát.” Költészet a csillag megjelenése, mely utat mutatott királyoknak, pásztoroknak egyaránt, fénye elűzi a már-már nyomasztó sötétséget, bearanyozva Eget és Földet. A három király térdre hull a jászolbölcsőnél, mint miséző papok az oltári szentség előtt. Föld urai hajtának térdet az Ég ura, a Gyermekek előtt. Szent oltárrá alakul a jászolbölcső, benne a kiapadhatatlan fény, az isteni szeretet. Mária, a boldogságos kis mama „*hulló könnye záporán át/ alig látja Jézuskáját*”. A fájdalom könnyei helyére költözik az anyai büszkeség harmatja, az örömkönnye hálája, ... és valóság? Mária és József egyszerre elfelejtik az út fáradalmait, már a múlté a szülés fájdalma, az éhség, a „rongyos istálló”. A várakozás napjainak, óráinak vége. Lejárt az ADVENT, itt van a karácsony. Valóság az is, hogy egy istálló szülészetté alakul át, szent oltárrá egy jászol!!

Egy olasz író – Papini – szerint piszkos az istálló, mint az egész világ. Tiszta hely csak a jászol, ahová a gazda teszi az eledelt az állatok számára. Itt született meg a GYERMEK, a szülők reménysege, aki anyává és apává minősíti az addigi jegyeseket, és ha Isten is úgy akarja, ő lesz a család, a nemzet vagy akár a VILÁG MEGVÁLTÓJA.

Valóság és mégis misztérium a születés, az ezzel járó fájdalom, a szegénység, a várakozás, a várandóság.

Az Ég a költészet, a Föld a valóság. A Magasság és Mélység ölekezéséből születik a GYERMEK. Királyok ajándéka felesleges. Aranyra nem lesz szükség, tömjénre se. Mirhára is csak nagypéntek után. A három évtized után az angyali dal szövegét eképpen teszi közkinccsé Jézus: SZERESD ISTENT, SZERESD EMBERTÁRSÁDAT! Ez nem parancs, csupán egy „földreszállt” kérése.

Karácsonykor győz a fény a sötétség felett – egy gyermek születésével. Húsvétkor prdig az élet fog győzni az elmúlás felett.

A szeretet soha el nem fogy. A szeretet maga ISTEN.

Nagyra nőjön bennünk a megszületett betlehemi SZERETET!

Varga Sándor

Évértékelő

Az önállóság mindig is jellemző volt a székelyekre, s ez a mostani időkben egyre inkább hangsúlyt kap ismét. Ennek egyik leghétköznapibb formája az, amit mai divatki-fejezéssel önkéntességnek nevezünk, ám ez a kifejezés sem tudja lefedni, összefoglalni mindazt, amit egy helybeli közösség önmagáért tenni képes, és mifelénk meg is tesz. Teszi ezt saját kezdeményezéséből, önnön lényének belső indíttatására, újítva vagy elődök, példaképek nyomdokaiban járva, azok munkáját folytatva, teljesen vagy szinte teljesen ingyen végezve el olyan feladatokat, amelyek más helyzetben, más körülmények között, profik által teljesítve súlyos pénzeket emésztenek fel.

Dicséretes voltukon felül ezek az önkéntes vállalkások, közérdekű feladat-teljesítések még egy felbecsülhetetlen, pótolhatatlan értékkel bírnak. Éspedig az önállósággal, a függetlenséggel. Működésüket nem feltételezi külső fenntartó, létezésüket senki és semmi nem befolyásolja, nem köti feltételekhez, sem távlati gazdasági-eredményességhez sem pillanatnyi aktuálpolitikai érdekhez. Ez az, ami igazi erejüket és értéküket adja, és ez különbözteti meg a megélhetési, profi „civiléktől”. De ez adja hitelüket is, és ha ez belülről vagy kívülről, csoport vagy egyéni érdekek mentén megváltozik, akkor a függetlenségéből fakadó erő elvész, a érdek-mentességéből fakadó hitelesség szertefoszlik.

Viszont az anyagi támogatások, szponzorálások, amelyeket bizonyos programok magasabb szakmai szinten, események és rendezvények

sikeresebb és városhírnév-öregbítőbb módon való megszervezéséhez használnak, minden érintett előnyére válnak. Ezek a támogatás-felhasználások a megvalósított értékek bemutatásán és az elért eredmények tárlalásán lendítenek. Kicsit vagy nagyot, és ez nem is mindig a felhasznált források mennyiségén múlik. Van, hogy egy kis támogatással nagy, látványos megjelenítés, hírverés kerekíthető, de van úgy is, hogy több tízezres nagyságrendű támogatás csak egy kellék vagy felszerelés szükségletet elégít ki, de a lényeg nem nagyon befolyásolja. A mozgalom, a tevékenység lényegét nem érinti, az már megvan, létezik, működik. Él és élte. Lelkileg, szellemileg... és igen testileg is. Vagy épp fordítva, de mindenképp a hasznára, a javára válva elsősorban azoknak, akik azt rendszeresen, ciklikusan végzik tevékenységüket – legyen az tánc, néptánc, egyéni vagy kórus-ének, zene, torna, vagy ezek elegye fitt-torna-tánc, egyéni- vagy csapatsportok, lelkiségi mozgalmak, helyi, regionális, országos, nemzeti vagy nemzetközi szinten megjelenve, megjelentetve. De a lényeg a helyi jelenlét. Az adja meg alapját, eredetét, valódi értékét, mivel az eredetető innen, a helybeli közösség létezéséhez tesz hozzá épp annyit, amivel az együtt és egyénileg-emberileg, ha több nem is, de másabb, jobb, különbözőbb lehet, mint nélküle.

Mindezen – a helybeli közösség szellemi építését, testi-lelki építését célzó – tevékenységek, kezdeményezések nagymértékben hozzájárulnak kis településünk, kis közösségünk élhetőbbé, étellelív tételéhez, az életszínvonal emeléséhez, az lakosság közérzetének javításához. Ezek a célok az önkormányzatok, az helyi közgaz-

gatási egységek létezésének, működésének is céljai.

Ezúton is köszönetet mondunk minden művelődési, érték teremtő, hagyományörző és értékmentő, sport és egyházi-lelkiségi területeken kifejtett egész éves munkáért! Köszönet mindazoknak a valóságosan civil szervezeteknek, csoportoknak, csapatoknak, egyéni előadóknak vagy sportembereknek, akik a gyermek- és felnőttoktatást, képzést, művelést-művelődést, gondozást vagy szórakoztatást, edzést, felkészítést és versenyztetést megvalósították vagy elősegítették.

Az Önkormányzat, a törvény adta lehetőségek és keretek között, több éve támogatja mindezeket a közérdekű és nonprofit szervezeteket, csoportokat, kezdeményezéseket. Nem létezésüket finanszírozza (ezt nem is teheti, mivel a törvény tiltja), de programjaik megvalósításához több módon nyújt segítséget: helyi jelentőségű közérdekű rendezvények résztámogatása, helyszín, eszköz vagy anyagszükséglet biztosítása, szervezési és kivitelezési munkákban konkrét segítség. Ez azért fontos, mert a köz érdekében felvállalt, ugyan nem létfontosságú, de egy kistelepülés mindennapi életét-élhetőségét nagyban meghatározó feladatok ellátóinak éreznük kell: munkájukat megbecsülik, teljesítményeiket értékelik, megvalósításaikat elismerik, sikereikre büszkék mindazok, akiknek mindennapi életét befolyásolja tevékenységük.

A turistaidény folyamán és az *Őszi fesztivál* alkalmával is kaptunk egy kis ízelítőt, láthattunk néhányat ezekből az előadásokból, bemutatókból. Karácsonyra és az új esztendőre készülődve, ezen tevékenységek fokozottabb tempóban

zajlanak, eredmények, megvalósítások bemutatkozása láthatóbbak, közösségi szinten is elérhetőbbé válnak. És ezek csak nekünk, a szóvatai közösségnek szólnak, reméljük, értékelve is lesznek. Tisztelettel felkérjük a lakosságot, vegyenek részt rajtuk:

- adventi gyertyagyújtás az egyházak és az önkormányzat szervezésében minden vasárnap a város központjában, 15,00 órai kezdettel;

- december 9-én karácsonyi könyvvásár;

- december 15-én, pénteken az S. Illyés Lajos Általános Iskola adventi kézműves vására a kisállomási sportcsarnokban;

- december 16-án, szombaton adventi kézművesvásár a Placcon;

Adventi koncertek a Domokos Kázmér Művelődési Házban:

- december 12-én, kedden, 18,00 órai kezdettel Abodi Nagy Blanka és meghívottai;

- december 16-án szombaton, 18,00 óra: Intermezzo Kamarakórus és a székelyudvarhelyi Camerata Női Kar, közreműködnek hegedű és zongora szólisták;

A fenti meghívással együtt köszönetet mondunk minden önkéntesnek, akik munkát, képzést, szervezést és törődést vállaltak s ezzel városkánk életét szebbé teljesebbé tették! Kérjük a Jó Isten áldását munkájukra, áldott karácsonyi ünnepet és békés, boldog új esztendőt kívánunk nekik erőben, egészségben, hogy kitűzött céljaikat a 2018-as esztendőben is legalább oly sikerrel valósítsák meg, mint az idén!

Kiss János

Tiszta forrásból

A nagy magyar zenetudós és népzene gyűjtő Kodály Zoltán így vallott több, mint egy évszázaddal ezelőtt: „A magyar értelmiség feladata, hogy a parasztság által megőrzött népi kultúrát megtanulva, korszerűen adja tovább a közoktatásban és az iskolán kívüli művészeti mozgalmak segítségével...”

Ezek a hitvallásnak is beillő gondolatok aktuálisak voltak Kodály korában, de talán még időszerűbbek ma. Akkoriban a gyerekek még az anyanyelvükkel együtt ismerték meg a népdalokat, népmeséket, sajátították el népzenei néptáncos anyanyelvüket, és ebbe a természetes közegbe belenőve természetes volt ennek megélése a hétköznapi életben is. A ma rohanó és egyre globalizálódó világában pedig tudatos és áldozatos munkát kell tenni azért, hogy gyerekeink nemzeti önazonosságátudata

kialakujon és fejlődjön, hogy újratanulják értékelni és megélni azokat a nemzeti örökségeket, amelyeket elődeik anyanyelvükkel együtt elsajátítottak. Mert a néphagyomány megélése nem a hamu őrzése, hanem a láng továbbadását jelenti.

Ezt a szikrát élesztette fel a Szovátai Népi Játszóház 10 évvel ezelőtt, és azóta is táplálja a hagyományörzés lángját az éves tánc- és játszóházas tevékenységek megszervezésével.

Az idei évben is a gyerekfoglalkozásokat hagyományosan a jeles napok és ünnepkörök mentén szerveztük, hangsúlyt fektetve a helyi, sóvidéki népszokásokra.

A Farsang idején különböző farsangi népszokásokat mutatunk be, játszottunk el a gyerekekkel. Farsangi mulatságként tartottunk medvés táncjátékot, több csoport meghívásának eleget téve hagyományos farsangi mulatságba csalogattunk kicsit-nagyot. Farsang farkán pedig sóvidéki szokás szerint farsangtemetést szerveztünk, ahol gyászoló gyülekezésként elszírtuk, majd eltemettük a telet jelképező Illyést.

A telet eltemetve kissé csendesebb időszakban vártuk a tavaszt, húsvéti kézműves foglalkozáson készültünk a kereszténység nagy ünnepére, a Húsvétra. Böjti játékokat játszva, virágot, húsvéti üdvözlőt készítettünk, tojást festettünk, búzát ültettünk.

Május folyamán kisebb-nagyobb csoportokban megemlékeztünk és köszöntöttük az édesanyákat, a városi Medve-tó napi rendezvények alkalmával játszóházas-táncos programokat szerveztünk. Nyári foglalkozásainkon ugyancsak helyet kapott a tánc és kézművesség. A táncos foglalkozásokon különböző magyar tájegységek néptáncaival ismerkedtek a résztvevők, így az életkori sajátosságokat szem előtt tart-

va tanultak dunántúli, moldvai, vajdaszentiványi táncokat vendégoktatók irányításával. A kézműves tevékenységeken a gyerekeknek lehetőség volt megismerni, kipróbálni több technikát: bogozás, agyagozás, batikolás, fára festés, gyöngyfűzés, nemezeltetés, bábkészítés, szövés.

Az októberben megszervezett hagyományos Szüreti bála hosszasan készültünk a csöszökkel együtt: a gyerekek csösz-táncot tanultak, eljátszva a szüretelés mozzanatait, a szőlő őrését, szőlőkoszorúkat készítettünk és mindannyian ünnepelőbe öltözve vettünk részt a szüreti mulatságban.

Novemberben a Játszóház fennállásának és működésének 10. évfordulójára emlékezve fotó- és kézműves kiállítást szerveztünk szakmai rendezvény keretében.

Decemberben a városi rendezvényekre általunk elkészített betlehemes körül, illetve a gyerekekkel és szülőkkel közösen tartott kézműves tevékenységek keretében közösen készültünk Karácsony szent ünnepére.

A 2017-es évi játszóházas-táncos tevékenységek sikeres megvalósulásáért köszönetet mondunk, Magyarország Kormányának, név szerint Balogh Zoltánnak és az Emberi Erőforrások Minisztériumának a soron kívüli támogatásért, rendszeres támogatóinknak, a Nemzeti Kulturális Alapnak, a Bethlen Gábor Alapnak, valamint Szováta Város Önkormányzatának a programok megvalósításához szükséges anyagi háttér biztosításáért.

Kiss Enikő

Január

1. H Újév 1.n. Fruzsina
2. K Újév 2.n. Ábel
3. Sz Genovéva, Benjámín
4. Cs Titusz, Leóna
5. P Simon
6. Sz Vízkereszt Gáspár
7. V Ramóna, Attila
8. H Gyöngyvér
9. K Marcell
10. Sz Melánia
11. Cs Ágota
12. P Ernő
13. Sz Veronika
14. V Bódog
15. H Lóránd, Lóránt
16. K Gusztáv
17. Sz Antal, Antónia
18. Cs Piroska
19. P Sára, Mária
20. Sz Fábíán, Sebestyén
21. V Ágnes
22. H Vince, Artúr
23. K Zelma, Rajmund
24. Sz Timót
25. Cs Pál
26. P Vanda, Paula
27. Sz Angelika
28. V Károly, Karola
29. H Adél
30. K Martina
31. Sz Marcella, Gerda

Február

1. Cs Ignác
2. P Karolina, Aida
3. Sz Balázs
4. V Ráhel, Csenge
5. H Ágota, Ingrid
6. K Dorottya, Dóra
7. Sz Tódor, Rómeó
8. Cs Aranka
9. P Abigél, Alex
10. Sz Elvira
11. V Bertold, Marietta
12. H Livia, Lidia
13. K Ella, Linda
14. Sz Hamvazószerda Bálint
15. Cs Kolos, Georgina
16. P Julianna, Lilla
17. Sz Donát
18. V Bernadett
19. H Zsuzsanna
20. K Aladár, Álmos
21. Sz Eleonóra
22. Cs Gerzson
23. P Alfréd
24. Sz Mátyás
25. V Géza
26. H Edina
27. K Ákos, Antónia,
28. Sz Elemér

Március

1. Cs Albin
2. P Lujza
3. Sz Kornélia
4. V Kázmér
5. H Adorján, Adrián
6. K Leonóra, Inez
7. Sz Tamás
8. Cs Zoltán
9. P Franciska, Fanni
10. Sz Ildikó
11. V Szilárd
12. H Gergely
13. K Krisztián, Ajtony
14. Sz Matild
15. Cs Kristóf
16. P Henrietta
17. Sz Gertrúd, Patrik
18. V Sándor, Ede
19. H József, Bánk
20. K Klaudia
21. Sz Benedek
22. Cs Beáta, Izolda
23. P Emőke
24. Sz Gábor, Karina
25. V Virágvasárnap, Irén
26. H Emánuel
27. K Hajnalka
28. Sz Gedeon, Johanna
29. Cs Aguzta
30. P Zalán
31. Sz Árpád

Július

1. V Tihamér, Annamária
2. H Ottó
3. K Kornél, Soma
4. Sz Ulrik
5. Cs Emese, Sarolta
6. P Csaba
7. Sz Attila, Apollónia
8. V Ellák
9. H Lukrécia
10. K Amália
11. Sz Nóra, Lili
12. Cs Izabella, Dalma
13. P Jenő
14. Sz Őrs, Stella
15. V Henrik, Roland
16. H Valter
17. K Endre, Elek
18. Sz Frigyes,
19. Cs Emília
20. P Illés
21. Sz Dániel, Daniella
22. V Magdolna
23. H Lenke
24. K Kinga, Kincső
25. Sz Kristóf, Jakab
26. Cs Anna, Anikó
27. P Olga, Liliána
28. Sz Szabolcs
29. V Márta, Flóra
30. H Judit, Xénia
31. K Oszkár

Augusztus

1. Sz Boglárka
2. Cs Lehel
3. P Hermina
4. Sz Domonkos, Dominika
5. V Krisztina
6. H Berta, Bettina
7. K Ibolya
8. Sz László
9. Cs Emőd
10. P Lőrinc
11. Sz Zsuzsanna, Tiborc
12. V Klára
13. H Ipoly
14. K Marcell
15. Sz Mária
16. Cs Ábrahám
17. P Jácint
18. Sz Ilona
19. V Huba
20. H István
21. K Sámuel, Hajnal
22. Sz Menyhért, Mirjam
23. Cs Bence
24. P Bertalan
25. Sz Lajos, Patricia
26. V Izsó
27. H Gáspár
28. K Ágoston
29. Sz Beatrix, Erna
30. Cs Rózsa
31. P Erika, Bella

Szeptember

1. Sz Egyed, Egon
2. V Rebeka, Dorina
3. H Hilda
4. K Rozália
5. Sz Viktor, Lőrinc
6. Cs Zakariás
7. P Regina
8. Sz Mária, Adrienn
9. V Ádám
10. H Nikolett, Hunor
11. K Teodóra
12. Sz Mária
13. Cs Kornél
14. P Szeréna, Roxána
15. Sz Enikő, Melitta
16. V Edit
17. H Zsófia
18. K Diána
19. Sz Vilhelmina
20. Cs Friderika
21. P Máté, Mirella
22. Sz Móric
23. V Tekla
24. H Gellért, Mercédesz
25. K Eufrozina, Kende
26. Sz Jusztiina, Pál
27. Cs Adalbert
28. P Vencel
29. Sz Mihály,
30. V Jeromos, Örs

Április

1. V *Húsvét 1. n.* Hugó
2. H *Húsvét 2. n.* Áron
3. K Buda, Richard
4. Sz Izidor
5. Cs Vince
6. P Vilmos
7. Sz Herman
8. V Dénes, Zselyke
9. H Erhard
10. K Zsolt
11. Sz Leó, Szaniszló
12. Cs Gyula
13. P Ida
14. Sz Tibor
15. V Anasztázia, Tas
16. H Csongor
17. K Rudolf
18. Sz Andrea, Ilma
19. Cs Emma
20. P Tivadar
21. Sz Konrád
22. V Csilla, Noémi
23. H Béla
24. K György
25. Sz Márk
26. Cs Ervin
27. P Zita
28. Sz Valéria
29. V Péter
30. H Katalin, Kitti

Május

1. K Fülöp, Jakab
2. Sz Zsigmond
3. Cs Tímea, Irma
4. P Mónika, Flórián
5. Sz Györgyi, Adrián
6. V Ivett, Frida
7. H Gizella
8. K Mihály
9. Sz Gergely
10. Cs Ármin, Pálma
11. P Ferenc
12. Sz Pongrác
13. V Szervác, Imola
14. H Bonifác
15. K Zsófia, Szonja
16. Sz Mózes, Botond
17. Cs Paszkál
18. P Alexandra, Erik
19. Sz Ivó, Milán
20. V *Pünkösöd* Bernát,
21. H *Pünkösöd* Konstantin
22. K Júlia, Rita
23. Sz Dezső
24. Cs Eszter
25. P Orbán
26. Sz Fülöp, Evelin
27. V Hella
28. H Emil, Csanád
29. K Magdolna
30. Sz Janka, Zsanett
31. Cs Angéla, Petronella

Június

1. P Tünde
2. Sz Kármén, Anita
3. V Klotild
4. H Bulcsú
5. K Fatime
6. Sz Norbert, Cintia
7. Cs Róbert
8. P Medárd
9. Sz Félix
10. V Margit, Gréta
11. H Barnabás
12. K Villő
13. Sz Antal, Anett
14. Cs Vazul
15. P Jolán, Vid
16. Sz Jusztin
17. V Laura, Alida
18. H Arnold, Levente
19. K Gyárfás
20. Sz Rafael
21. Cs Alajos, Leila
22. P Paulina
23. Sz Zoltán
24. V Iván
25. H Vilmos
26. K János, Pál
27. Sz László
28. Cs Levente, Irén
29. P Péter, Pál
30. Sz Pál

Október

1. H Malvin
2. K Petra
3. Sz Helga
4. Cs Ferenc
5. P Aurél
6. Sz Brúnó, Renáta
7. V Amália
8. H Koppány
9. K Dénes
10. Sz Gedeon
11. Cs Brigitta
12. P Miksa
13. Sz Kálmán, Ede
14. V Helén
15. H Teréz
16. K Gál
17. Sz Hedvig
18. Cs Lukács
19. P Nándor
20. Sz Vendel
21. V Zselyke, Orsolya
22. H Előd
23. K Gyöngyi
24. Sz Salamon
25. Cs Blanka, Bianka
26. P Dömötör
27. Sz Szabina
28. V Simon, Szimonetta
29. H Melinda, Nárcisz
30. K Alfonz
31. Sz Farkas

November

1. Cs *Mindenszent.* Marianna
2. P *Halottak napja* Tóbiás
3. Sz Győző
4. V Károly
5. H Imre
6. K Lénárd
7. Sz Rezső
8. Cs Zsombor
9. P Tivadar
10. Sz Réka
11. V Márton
12. H Jónás, Renátó
13. K Szilvia
14. Sz Aliz
15. Cs Albert, Lipót
16. P Ödön
17. Sz Hortenzia, Gergő
18. V Jenő
19. H Erzsébet
20. K Jolán
21. Sz Olivér
22. Cs Cecília
23. P Kelemen, Klementina
24. Sz Emma
25. V Katalin
26. H Virág
27. K Virgil
28. Sz Stefánia
29. Cs Taksony
30. P *András, Andor*

December

1. Sz Elza
2. V Melinda, Vivien
3. H Ferenc, Olivia
4. K Borbála, Barbara
5. Sz Vilma
6. Cs *Mikulás,* Gyopárka
7. P Ambrus
8. Sz Mária
9. V Natália
10. H Judit
11. K Árpád
12. Sz Gabriella
13. Cs Luca, Otilia
14. P Szilárdka
15. Sz Valér
16. V Etelka, Aletta, Lázár,
17. H Olimpia
18. K Augusztina
19. Sz Viola
20. Cs Teofil
21. P Tamás
22. Sz Zénó
23. V Viktória
24. H Ádám, Éva
25. K *Karácsony 1.* Eugénia
26. Sz *Karácsony 2.* István
27. Cs János
28. P Kamilla
29. Sz Tamás, Tamara
30. V Dávid
31. H *Szilveszter*

Hát ez már nem?

N'avez pas peur – ez áll a Bretagne-i kisváros, Ploërmel főtéren álló szobor talapzatán. Szent II. János Pál jelmondata felkiáltójel nélkül szól a franciákhoz, pedig most kiáltani kellene:

– Ne féljetek!

Kiáltani kellene, hadd hallják és rezzenjenek össze.

1978 október 16-án mondták ki az új pápa nevét: „Karol Wojtyła. II. János Pál néven lett a római katolikus egyház feje. Október 22-i pápai székhelyi beszédében többször is megismételte ezeket a szavakat: ne féljetek!

„Ne féljetek! Nyissátok meg, sőt tárjátok ki Krisztus előtt a kapukat! Nyissátok meg az Ő üdvözítő hatalma előtt az államhatárokat, a gazdasági és politikai rendszerek határait, a kultúra, a fejlődés és a civilizáció széles mezőinek korlátait. Ne féljetek! Krisztus tudja, hogy »mi lakik az emberben«. De egyedül Ő tudja ezt!”

A lengyel pápa Európa azon részéről jött, ahol volt alkalmuk az embereknek olyan dolgokat megtapasztalni, ami félelemmel tölthette el őket. Karol Wojtyła már az egyházi méltóság alacsonyabb fokain járva szembenézett a félelemmel és nyíltan szembezárt a kommunizmussal. Szavát felemelte minden olyan ideológia ellen, amely sérti az emberi méltóságot.

KERESZT

1946. november 1-jén szentelték pappá, 1958-ban püspökké, 1964. január 13-án Krakkó érseke lett, 1967. június 26-án pedig bíboros. 455 év óta az első nem olasz pápa.

2005. április 2-án Rómában tért meg teremtőjéhez.

Társadalmi kérdésekben harcosan állásfoglaló, a többi egyházzal békét kereső, emberi kapcsolataiban szeretetteljes volt.

2007-ben megjelent könyvében rövid, de sommás véleményt írtam róla:

Karol Wojtyła

Ecce homo!

Íme az ember, aki az utóbbi fél évszázad viharaiiban mértéket adott az emberiségnek.

Éppen azt adott, ami a XX. századi embernek a legjobban hiányzott: mértéket a mértéktelenségben. Két örült eszme – a fasizmus és a kommunizmus – forgatta ki féktelenségével helyéből a világot, s az ebben a kavargásban elbizonytalanodott, gyökereit és célját veszített embernek az önmagához való visszatéréshez adott tanításával, de ami még fontosabb, személyes példájával lehetőséget. Azt élte, amit mondott, és azt mondta, amit mondania kellett. Jézus tanítását hirdetve, hitelesen szólt a szeretetről. Magatartásával tiszteletet ébresztett. Munkásságával nem csupán egyházi körökben szerzett megbecsülést. Nem egy volt a sokból, akin könnyű átlépni, akit könnyű elfeledni.

Utóda, XVI. Benedek pápa 2011. május 1-jén boldoggá avatta és ünnepét október 22. napjában jelölte meg, majd 2013. július 5-én Ferenc pápa aláírta a szentté avatásához szükséges dokumentumot. Szentté avatására 2014. április 27-én, az Isteni irgalmasság vasárnapján került sor.

Hát ezért a szobor, a „keresztény” Európában, amelynek alkotója Zurab Cereteli grúz-orosz szobrász.

Jogos az idézőjel használata, hiszen a 2004-ben összetákolta uniós alkotmányba nem kerülhetett bele a kontinens keresztény gyökereire való utalás.

Íme, mit nyilatkozott akkoriban II. János Pál pápa:

„A kereszténység és a keresztény szemlélet emberiségre, különféle országok történelmére és kultúrájára gyakorolt döntő hatása egy közös örökség része és ebből következően logikusnak tűnik, hogy mindezek bekerüljenek az alkotmánytervezetbe. Az európai alkotmányban egyértelmű utalásnak kell szerepelnie Istenre és a keresztény hitre.”

De az állam és az egyház különválasztásának elvére hivatkozva, meg a kontinensen egyre szaporodó más vallásúak érzékenységére, a multikulturális építkezés jegyében a döntéshozók többsége átvitte az akaratát. Majdnem azt írtam, hogy „keresztült vitta”, de ez nem volna helyes, hiszen ők éppen arról tettek tanulságot, hogy semmi közük a kereszthez, és semmi közük ahhoz sem, amit a kereszt jelképez.

Azóta megtapasztalhattuk, hogy a keresztnek még a látványa is zavarja azokat, akik már kizárólag a pénzben hisznek.

s **FÉLHOLD**

Persze, ideológiát gyártanak hozzá, szabadságról és demokráciáról beszélnek. Nyilván liberális berzenkedésre 2015 májusában a rennes-i közigazgatási bíróság a szobor lebontásáról döntött, úgy indokolva: az emlékmű „elhelyezésénél és méreteinél fogva feltűnő jellegű, és mint ilyen, ellentétes a Francia Köztársaság világi jellegét előíró alkotmánnyal, valamint az egyház és az állam kettéválasztásáról rendelkező 1905. évi törvénnyel”

No meg nem akarták zavarni a nem keresztények érzékenységét. Mert azoknak bizonyára van ilyen. A keresztényeknek viszont nincs. Ők már hozzá vannak szokva az üldöztetéshez. Most már saját hazájukban is. A kereszténységet megtagadó Európában, amelyben minden érték, minden, amire egyszerűen és röviden azt szoktuk mondani, hogy „európai”, az valójában a keresztény vallásra, a keresztény világnézetre és a keresztény erkölcsre épül.

Mennyire ismerős nekünk az érzékenységre való hivatkozás! Honi tájainkon is hányszor hivatkoznak rá. Érdekes, hogy mindig azok, akik valamitől meg akarnak fosztani. Attól, ami a legfontosabb számunkra: az identitásunktól. A franciaországi eset is ezt bizonyítja: hagyj fel a keresztény európai identitásodat, mert ez zavarhatja, azt, aki az őrizetlen határon rád tört.

Persze, akadtak néhányan a Bretagne-i Ploërmelben, akik nem hagyták annyiban a dolgot, tiltakoztak és fellebbeztek a döntés ellen, így aztán még ma is áll emlékmű. De az „érzékenyekre” gondolok sem ültek tétlenül, s ennek eredménye, hogy ez úttal a közigazgatási legfelső bíróság szerepét betöltő francia Államtanács intézkedett, és rendelte el október 25-én a kereszt eltávolítását az egykori pápa emlékművéről. A szobor tehát maradhat, mert kit érdekel egy hajlott hátú férfialak a téren, de a kereszt, az semmiképpen nem. Az elviselhetetlen.

És közben keresztényi irgalmasságról beszélnek azok, akik a kereszténységet nem vállalják, megtagadják, s minden alkalmat megragadnak, hogy azt támadják, ócsárolják.

Szent II. János Pál pápa szobra még maradhat, ha leveszik róla keresztet. Mert a keresztvizet is már réglen leszedték róla és rólunk.

Ez viszont már igen?

Novemberi hír, hogy egészen különleges játszóteret nyitottak meg Berlin Neukölln kerületében. A Berliner Zeitung adott hírt és képet is róla. A megrendelők nyilván az ezeregy éjszaka meséin nőttek fel, így aztán a játszótér keleties vonásokat kapott. Egy csúszda tetejére keleti kupolát, s fölébe egy félholdat is felszereltek. Ha mellé egy napot is tettek volna, arra gondolhatnánk, hogy az évtizedek óta ott élő földijaink, a székyelkek kedvét keresték, akik munkájukkal gyarapították a német fővárost. De a kupola ahhoz fölösleges. Sőt, zavaró.

Csak tán nem a frissen bevándorolt muszlimokra gondoltak, akik munkálkodása révén hamarosan szükség lesz egy – aztán még nagyon sok – ilyen játszótérre is? Aztán később már csak ilyenre vagy még sokkal ilyenebbre!

A CDU integrációs politikáért felelős szóvivője például éppen így kommentálta az esetet: „Természetesen ezt a dizájnt eredetinek is nevezhetjük...vagy egyszerűen csak bugyutának”. Hozzátette, valószínűleg az a tisztviselő, aki a játszóteret kitalálta, úgy gondolhatta, az majd hozzájárulhat más kultúrák megértéséhez.

Mecsetet formáz és félholdat hordoz ez a csúszda, hogy kedvezzen a bevándorló muszlimoknak. Mintha a többi katolikus katedrálisok mintájára épült volna, amelyek tornyán kereszt csillan a napban, másokon pedig protestáns templomok buzogánya feszülne az égnek, mert a gyermek itt is, ott is csak vallásos szimbólumok közt tud önfelédten játszani. Mert anélkül a csúszda sem lehet igazi.

A még mindig kereszténynek mondott Európa nyugatibb felén a kereszt egy főtéri szobor fölött már elviselhetetlen, ha már a szobrot mégse, de a keresztet el kell tüntetni onnan, mert a túlzottan óvatosak nem akarják zavarni a frissen nyakukra hordott szociális teher érzékenységét, de ugyanakkor máshol már annyira keresik a kegyét, hogy gondoskodnak arról is, hogy gyermeke egy félhold alatt a játszótéren igazán otthonosan érezze magát. Hadd lássa azt, amit elhagyott otthonában sose látott. Mert a lelkivilágára valakinek ügyelni kell. *molnos*

Mielőtt ünnepelnénk

Mikor e sorokat írom, még november van de hamarosan vége lesz az ősznek, s mire Önök olvashatják, már nyakunkon lesz a tél. Mielőtt belemerülnék a karácsonyi hangulatba, mielőtt eltöltenének a megbékélés érzelmei és átadnánk magunkat az ünnepi hangulatnak, nézzük meg a mindennapi valóságot, még ha oly kellemetlen is! Mert kellemetlen.

Egy ismerősöm nemrég megrótt: „olvassom a cikkeidet, nem rosszak (ez jó:), de állandóan elégedetlenkedsz valamiért, valakivel; valakikkel kötődsz, ironizálsz, neked semmi se jó? Na, nehogy minden olyan sötét lenne, ahogy beállítod”.

Ki tudja, talán én vagyok nagyon elfogult, szakmai ártalomként – ugye környezetvédőként naponta látom, hallom miként „harcolunk a természettel” – kialakult egy pesszimistább hangulat is, de érdekes módon sok ismerősöm is hasonló módon érez. Esetleg nem is nálam van a hiba?! Emlékszem, annak idején volt egy, szerintem nagyon realista film, a Polip, az olasz maffiáról és annak árnyékában tengődő társadalomról, ahol, a sorozat vége felé az egyébként karizmatikus főgonosz kifejtette, hogy a vérengzések kora lejárt, ha eredményt akarnak elérni a jövőben, akkor be kell kerülniük a törvényhozásba, belülről kell felépíteni azt, amit kívülről nehéz lenne megostromolni. Azóta eltelt közel két évtized, s fejlődött a társadalom. Vége lett a filmnek is, na meg, persze, az csak egy film volt. A valós életben minden más, ugye? Az olasz társadalom, a mindennapi élet sem olyan drasztikus, ahogy a film bemutatta, s azóta bizonyára sokkal jobb a helyzet. Nem tudom, mert nem ott élek.

Itthon, kedves hazánkban más a helyzet. Most nem társadalmi elemzést végzek, nem értek hozzá, csak a környezetvédő szemével nézve, a mindennapi ember gondjairól próbálok elmélkedni (ahelyett, hogy dolgozzak a társadalom érdekében, na de meg kell írni a cikket is).

Közel három évtizede úgy nézett ki, a megdermedt kommunista bábból kikel a szabadság új élete. Bízunk benne, lelkesek voltunk. Ami azonban kimászott a bábból, s főként ami lett belőle egy emberöltő alatt, azt ökológusként (amolyan biológusféle) nem tudom hova rangsorolni. Talán lepkének indult, mert lüktetett a remény a repedő felszín alatt s utána szárnyalt a gondolat, de azután úgy néz ki, a fertő mocsaraiba megrekedt. Röpképességét ugyan megőrizte, mert egymást érték és szálltak a természetromboló intézkedések, tevékenységek, rendeletek. Nem rosszindulatból, természetesen, bizonyára nem is haszonkeltésből, nyereségvágyból, hanem az egyszeri ember érdekében, a társadalom fejlődéért. Gazdasági növekedésért, a jobblétért. A kezdeti jó szándék is megsavanyodott, s a becsület is átértékelődött. Persze most is mindenki nagyon

becsületes és korrekt, sőt egyre inkább az. Vannak kis becsületes emberek és nagyok. Akik nagyok voltak rég, azok ma talán még nagyobbak. S becsületesebbek. A sok becsületes ember pedig egyre csak panaszkodik, hogy üldözik őket, kicsavarják a cselekedetet, rosszul értelmezik a szándékot, nem nézik az eredményt (na jó, ezt hagyjuk). A kisember, az nem számít, ha becsületes, ha nem, úgy is rajta csattan minden. Beszélhetünk itt erdőirtásról, vadkárokról egészen a vízszabályozásig, meg azon túl is. Lopják a fát, az erdőt, kicsi, nagy, mindenki. Néha a tulajdonos hoppon marad, ha be akarja tartani a törvényt, fa nélkül marad s nézi, hogy tűnik el. Ha nem, beáll ő is a „sorba”. Nemrég lelőttek egy állítólagos fatolvajt – nem is messze innen – Maros megyében, a társadalom véleménye (már aki hallott róla, mert a sajtó nem vert nagy port), megoszlott, de a visszatérő gondolat az volt „jó, hogy a nagyoknak szabad, nagyban működni, a kicsiket meg félreseprik”. Így lenne? A medvék esznek meg, bejönnek a falvakba, városokba (ezért még kapok, lesz mit halljak természetvédő kollegáktól) – pedig nem biztonságos a helyzet sem embernek, se medvének. Bizonyára meg kell várni, amíg az ellehetlenített kisember önbíráskodni kezd. Ezt is még taglaljuk, mert sajnós lesz téma, nem úgy néz ki, hogy hamarosan megoldódik a helyzet.

Most inkább a nagyobb léptékű „környezetvédelemről” szeretnék beszélni. Arról a környezetvédelemről, amely már inkább természetrombolás. Környezetvédelem, természetvédelem, sokak számára egyre megy, de attól még vannak különbségek. A természetvédelem környezetvédelem is egyben, de a környezetvédelem nem biztos, hogy az emberi – antropizált környezet mellett a természetet is védi. Sőt, néha, a környezetvédelem érdekében vagy indokával nagy léptékben romboljuk a természetet. Leglátványosabban érintettek a vizeink. A hegyi patakok, folyócskák, amelyek vize biztosítja egész térségek ökológiai egyensúlyát.

Néhány évvel ezelőtti felmérések értelmében „Romániában a folyók és patakok hálózata 78.723 kilométer, ebből 13.650 km hosszúság jó és nagyon jó állapotnak mondható, utolsó szakaszai egy természetes vízi ökoszisztémának. A belső folyók 40.000.000 ezer köbméterrel, 30%-ban járulnak hozzá Románia teljes vízkészletéhez. Ennek a fele a hegyvidék hozzájárulása...” (<http://www.raurileromaniei.ro/#irf>).

Természetesen, a természeti értékek hasznát is kell hozni. „A hegyvidéki folyóvizek relatív egyszerűnek mondható berendezések segítségével villamos energiát tudnak biztosítani, olcsón, akár pozitív hatást is kifejtve a természetre. Igaz, hogy a telepített egységes teljesítmény kicsi de ha megszorozzuk 1000-el (a lehetséges berendezések száma) akkor országos szinten a teljesítmény jelentőssé válik.” (<http://www.renexpobucharest.com/hydropower-conference.html?&L=1>).

Ezen okokra hivatkozva, sokszor „zöld” projektek keretében a hegyi folyóvizeket felfogják és eltérítik akkor amikor törpe vízierőműveket építenek. Sok esetben az eredmény: vízi élőhelyek elpusztítása, a biodiverzitás csökkenése, az utolsó természeti menedékek felszámolása annak ellenére, hogy többet közülük országos vagy akár uniós szinten is védettnek nyilvánítottak. Majdnem minden egyes vízgyűjtő medence tele van törpe vízierőművekkel. (csak a neve tör-

pe.) Tervezés, engedélyeztetés, kivitelezés különböző fázisában hozzávetőlegesen 450 erőmű található nagyobb rész védett területeken, a Natura 2000 területeken. S mindez annak dacára, hogy a szabályok többek között előírják, hogy a telepítés nem történhet védett területen, ugyanakkor a „munkába vett víznél” biztosítani kell egy olyan hozamot, amely nem gátolja a növény-és állatvilág fejlődését, a kibocsátott zaj pedig elfogadható keretek között kell legyen... (<http://www.asociatiamhc.ro/mhc-si-mediul?lang=ro>)

A meggondolatlanul, környezetvédelmi szempontokat mellőző törpe vízierőművek negatív hatással vannak a helyi közösségekre is mivel csökkentik a felszíni vízhozamot (csövekbe vezetik a patakokat), befolyásolják a talajvízszintet, az egész vízkészletet. Szakértők véleménye alapján a korlátozottan rendelkezésre álló készletekre kifejtett külső hatás miatt a talajvíz és a

vízkészlet megcsappan, 2030-ra a jelenleginél 40%-kal kevesebb hozama lesz a folyóknak. (<http://romania.panda.org/?208091/WWF-Microhidrocentralele-din-Romnia-sunt-printre-celemai-destructive-din-lume>). Ezt mondták 2013-ban.

Hasonló munkálatok voltak és vannak ma is. Egyik legnagyobb (közel száz millió eurós beruházás) gazdaságemelő intézkedés a Zsil folyó „kiépítése”, amivel a szó szoros értelmében a folyót csőbe húzzák. Évek óta folyik a rombolás, halad a munka, erőgépek sokasága marja a tájat, ömlik a beton, a természetvédelmi törvények megszegésével, többszörösen (papíron) védett természetvédelmi területen. A Környezetvédelmi Örség kérte a munkálatok leállítását a terv környezeti hatásának újraértékeléséig, a munkálatokat végző állami vállalat „kontesztált”, míg (végre valahára) a bukaresti fellebbviteli bíróság idén ősszel végleges döntéssel kötelezi a vállalatot a munkálatok leállítására, s a környezeti hatás újraértékelésére. Vajon a tíz év rombolása hogy lesz újraértékelve? Most már úgy is mindegy, hadd fejezzék be?

Csőbe húzott patakért nem kell messze menni, Székelyföldön is ismerős, igaz, kisebb léptékben (csak érdekességként, küldtek egy fényképet az Úz-völgyéről, ahol a csöveken még halálfej is volt festve, azután kimentem s láttam is az ember „győzedelmességeinek” jeleit).

Ha ez nem elég, van még más is. Szintén most ősszel, a központi sajtó szerint, pont azon a napon, amikor a kormány a „pénzügyi reformokat forradalmasította Sürgősségi Rendelettel”, egy másik, aprólékosan kidolgozott sürgősségi rendeletet is kiadott (OUG 78/207) a Vízügyi törvény módosítására, amellyel a törvényben addig meglehetősen jól megfogalmazott tiltásokat feloldja. Eddig ugyanis a törvény tiltotta a folyó és állóvizek partján, árterén való építkezést, kivéve a szükséges árvízvédelmi munkálatokat. Az új rendelet ezt feloldja, s lehetővé teszi az építkezést bárhol, ha végeznek árvízvédelmi munkálatokat is. Lehet építeni bármit: szállodát, kaszinót, ki mit akar. Nagy munkálatok, rengeteg beton, sok pénz? Á, ugyan. Társadalomvédelem. Nehogy beázzon az újjgazdag háza a folyómederben, pardon, nehogy elvigye a víz a szegény ember házikóit. Azt mondják a rossz nyelvek, hogy ez a kormány sajtó „biznisze”. Illetve a legnagyobb párt főemberének, s holdudvara Duna menti halászpáradicsomának felvirágozása érdekében kellett. Ott van ugyanis a Belina sziget (kb 300 ha), az oltyán nyomorban egy oázis, ami állami tulajdonból kormányrendelettel (azt mondják, törvény kellett volna hozzá, de ha így könnyebb) átkerült megyei tulajdonba, onnan pedig magáncég kezelésébe. A tulajdon megvált tehát, de nem engedte a törvény az építkezést. Folyik a nyomozás, nyílnak a doszárok, koppannak a vádak, dübörög a gazdaság s hóbörög a kisember. Mindenképp, a rendelet utat nyit másoknak is, még mondja valaki, hogy nem a lehetőségek országában élünk.

Na de ennyi elég is, nem kell mindenben a rosszat látni. Közéleg a Karácsony, tehetjük magunkat, hogy nem látunk, nem hallunk, befordulunk s ünnepelünk. Talán megérjük majd azt is, hogy tényleg átadhassuk magunkat az ünnepi hangulatnak, amikor az ünnep nem a mindennapok előli menekülést jelenti, hanem a jól végzett munka, egy elégedettség-teljes év örömteli lezárását jelenti majd. *Szakács László*

Pilinszky János **Szilveszteri „tizenkettő”**

Szilveszterkor lépjük át az új év küszöbét, s az elmúlás szomorúságán átragyog az újakezdés mosolya. A szilveszteri „hangulat” nagyon is összetett valami, s kivált az a hívó számára. Hála és remény, számadás és tervezgetés, multság és komolyság, bánat és öröm találkozója a szilveszteri „tizenkettő”.

Az egyetlen ünnepünk, mely túlmutatva önmagán az egész esztendőt felidézi bennünk. Szilveszterre azt is mondhatnánk, hogy magának az Időnek ünnepe, magának a titokzatos földi Időnek a megszentelése. Épp ezért sokszor az az érzésem, hogy rosszul ünnepeljük. Tulajdonképpen csendben, szinte hallgatózva kellene fogadnunk, mint valaki a hóesés kezdetét lesi, vagy a csillagok neszére figyel, vagy mint a gazda, ki az éjszaka csendjéből a vetés növést szeretné kihallgatni.

A Szilveszter mégis a féktelen, a karneváli öröm órája lett, s mintha emögött az öröm mögött még ma is valamiféle pogány szív dobogna. Nem csoda aztán, ha újév napja sokak számára a kijózanodás szürke szomorúságával egyenlő.

Pedig gyönyörű alkalom az igaz derű s tegyük hozzá: a földi öröm számára. Mert valóban az: „földönjáró” ünnep, s ezt a „földi mosolyt” nem is szabad megtagadnunk tőle.

Tizenkét óra van. Az éjszakában most fejezte be körforgását a Föld, s most kezd egy újabb égi kör írásába. Fejünk fölött, mint forgó kristálygömb, a csillagos egyetem. De a mi szívünk e pillanatban egyedül Övé, e csodálatos mozgás, múlás és érkezés Uráé. S ezt ne feledjük el a legharsányabb szilveszteri zsvajban se: véghetetlen csendben és szelíden Isten most hajtja át csillagnyájait az óesztendőből az újesztendő mezőire.

Farkas Árpád **Újévköszöntő**

Szép vagy, mint a fehér fenyő,
hótól tiszta, fátyolos,
szép menyasszony, újesztendő,
békét, békességet hozz.

Ne légy te arannyal zengő,
ezüst fénytől mámoros,
búvópatak, újesztendő,
békét, békességet hozz.

Bolyhos, szelíd báránnyfelhő,
mint a búza, mint a rozs,
kenyerünkhöz, újesztendő,
békét, békességet hozz.

Jöjjön hozzánk el az erdő,
mikor hideg záporoz,
pásztortüzes újesztendő,
békét, békességet hozz.

Krumpliföldünk áldja eső,
fű se legyen árva, rossz,
a házunkba, újesztendő,
békét, békességet hozz.

Tisztaság légy és levegő,
áldott hó álmainkhoz,
légy a hazánk, újesztendő,
s békét, békességet hozz!

Síelők a lépcsőházban

A szilveszteri ünnep környékén a kertváros valamelyik kies 10 emeletes panel zugában egy erősen beitalozott egyetemista társaság úgy gondolta, nem ártana a sítáborba való felkészülést egy kis gyakorlással előkészíteni. Ez a lépcsőház egyenlenségeit leküzdő síelés egészen addig jól működött, amíg a kicsit nagyot-halló Mari nénit el nem ütötték az egyik fordulóban. Sajnos az idős asszony lábát törte, de hőseink csak a mentőket hívták ki hozzá – bátorságuk már nem volt el is vállalni az esetet.

Igen ám, teltek a napok, nőtt a bűntudat, és nem volt mit tenni: irány a 400 ágyas kórház, Mari nénit megkeresni, bevallani, jobbulást kívánni, virágot átadni...

A nyomozás sikerrel járt, megvolt az emelet-, kórterem-, ágyszám, de ahogy beléptek a helyszínre, ott már csak egy üres ágyat találtak, behúzva - tiszta ágyneművel.

A társaságon eluralkodott a rémület:

– Mari nénit elvitte a combnyaktörés! Gyilkosokká lettünk! Jaj-jaj!

Kis idő múlva, egy nővér érkezett és természetesen kíváncsi volt, hogy a fiatal emberek mit keresnek az üres kórteremben. Egyikük erőt vett magán és megkérdezte, vajon hova került el innen kedves öreg hölgyismerősük, akihez látogatóba érkeztek. Mire a nővér:

– Á, szegény Mari nénit keresik? Épp most vitték át a pszichiátriára, mivel napok óta azt hajtogatja, hogy őt bizony síelők ütötték el a lépcsőházban...

– Apa, mi lesz karácsonykor a fa alatt?
– Parketta, kisfiam.

– Képzeld, az én feleségem születésnapja és a névnapja is Karácsonyra esik.

– Nohát, micsoda véletlen!
– Dehogyan véletlen! Mit gondolsz, miért pont őt vettem feleségül?

– Képzeld idén a karácsony pont pénteki napra esik!
– De remélem nem 13-ára...

Újév hajnalán támoľog ki a sóvidéki a kocsmából, de a küszöbnél elvágódik. Erre ezt motyogja halkán:

– Na, ha most fel tudok állni, még iszom egy korsó sört, ha nem, akkor hazamegyek!

Koreai önvédelem és kardforgatás is

Máté Miklós

Az idén bővült a Szovátai két harcnem oktatásával. Medve-tó Sportklub Taekwondo W.T.F szakosztályának tevékenysége újabb Hapkido (koreai önvédelem) és Haidong Gumdo (koreai kardforgatás) szemináriumot

szervezett, amelyen a szakosztály keretében készülő kis taekwondosok – 20 gyerek – kipróbálhatta a Hapkidot, ami esésekből, csavarásokból, blokkolásból, szabadulásból, rúgásokból áll. A koreai kardforgatásban pedig megtörtént az első színes övvizsga. Kiss

Botond János fehéröves lett, és Szócs Anasztázia pedig sárga övre vizsgázott sikeresen.

A továbbiakban a taekwondo mellett az ezekben az önvédelmi stílusokban való jártasságnak a megszerzésére is lehetőség van a szakosztály keretében Szovátán.

Múlt havi rejtvényünk megfejtése: – AZ ANYÁD TUDJA, HOGY A VILLAMOSON KÉREGETSZ?

– Mondja, mennyi ideig tart az út Budapestről Győrig? – Körülbelül két óra. – És fordítva? – Természetesen az is ugyanannyi ideig! – Nana, ez nem olyan egyértelmű! Hiszen csak egyetlen hét telik el Újévig... (folytatás a Poén 1-ben és Poén 2-ben)		Készítette: Molnos Ferenc	Hacacaré	Musical Madonnával	Község illetve vármegye	Ábécénk második betűje	Biztató szócska	Kevert Erdély	Húros hangszeren játszó	Köszönés napnyugtakor	
		Poén 2									
		Mgyarszoku				Hálófülke					
		Előtagként orr				Oxigén		Kettős (rom.)			
	Poén 1	Léda	Ehol			Inter					
			Braz. fuvolaművész			Diadal					
...Beáta magyar énekesnő					Siemens		Veretlen közepe				
					Emell!		Zalán ...				
Viszlát				Kifélék - ...							
				Gyógyszernév							
Vizi átkelőhely			Egyezkedés					Görög betű (7.)			
			Észak-olasz kisváros					... Hoeness			
Maszk					Kis Etel				Sugár		
					Új aratás régiesen				Győzelem (fr.)		
Szén		Természetes						Vé társa			
		Hátaló						Keleti varázsige			
Szótani fogalom						Dario ... (horv. foc.)					
						Helyhat.					
Latin csont			Növényzet					... Poli			
			Leccsen					Madagaskári folyó			
A személyénél				Vés			Árasztó				
				Bárium, asztácium			Határrag				
Kis ipszilon!			Am. szín.								
			Dani, Tomi, Anti								
Kiegészítés						Zavart irigy					
						Régi					
Váltót igazoló (ford.)							... Berci, a lovasember				
							Méter				
Patkó kerül rá						Szól a kecske					

Felelős kiadó: Szóvata Város Polgármesteri Hivatala, Fülöp László Zsolt polgármester

Szerkeszti: Molnos Ferenc

Lapszámunk munkatársai: Kiss Enikő, Kiss János, Máté Miklós, Oláh Dénes,

Szakács László, Varga Sándor

ISSN 2069-0827